

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ**

**Матеріали навчально-методичної конференції
*(15 квітня 2013 року)***

Чернівці, 2013

УНІФІКОВАНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА САМОСТІЙНОЮ ПІДГОТОВКОЮ СТУДЕНТІВ ІЗ ПЕДІАТРІЇ <i>Т.В.Сорокман, С.В.Сокольник, М.Г.Гінгуляк, Н.І.Підвисоцька</i>	55
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ НАВЧАННІ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ <i>І.Р.Тимофійчук, С.Б.Семененко</i>	56
БОЛОНСЬКА РЕФОРМА ТА ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ <i>О.В.Ткачук, С.С.Ткачук, В.Ф.Мислицький, О.М.Леньков, О.В.Кузнєцова, С.І.Анохіна</i>	58
ВАЖЛИВІСТЬ ЯКІСНОГО МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ОКРЕМИХ ДИСЦИПЛІН В УМОВАХ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ <i>Л.Д.Тодоріко, А.Д.Тодоріко</i>	58
ЩОДО ПИТАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ: КУРСУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЛІКУВАЛЬНА СПРАВА» ДО СКЛАДАННЯ МЛІ «КРОК-2. ЗАГАЛЬНА ЛІКАРСЬКА ПІДГОТОВКА <i>О.І.Федів, В.О.Калугін, Л.Д.Кушнір, Н.М.Паліброда, О.І.Гаряздюк</i>	59
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПАЛІАТИВНОЇ ДОПОМОГИ ХВОРИМ НА СНІД В УКРАЇНІ ТА МЕДСЕСТРИНСЬКА ОСВІТА <i>О.Й.Хомко, Р.І.Сидорчук, С.Ю.Каратєєва, Л.М.Горошко, Л.П.Сидорчук</i>	60
ОПАНУВАННЯ ЗНАННЯМИ ТА УМІННЯМИ З ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ СТУДЕНТАМИ 6 КУРСУ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ, КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ХВОРОБ <i>О.С.Хухліна, О.В.Андрусак, В.С.Гайдичук, О.С.Восвідка, Л.В.Каньовська</i>	61
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ 6 КУРСУ З ЛАБОРАТОРНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНИХ МЕТОДІВ ДІАГНОСТИКИ ДО ДЕРЖАВНОГО ПРАКТИЧНО-ОРІЄНТОВАНОГО ІСПИТУ З ВНУТРІШНІХ, ІНФЕКЦІЙНИХ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ХВОРОБ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ, КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ХВОРОБ <i>О.С.Хухліна, О.В.Андрусак, В.С.Гайдичук, О.С.Восвідка, Л.В.Каньовська</i>	61
ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ VI КУРСУ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ, КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ХВОРОБ ЩОДО НАДАННЯ НЕВІДКЛАДНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ <i>О.С.Хухліна, О.С.Восвідка, О.В.Андрусак, В.С.Гайдичук, І.В.Трефаненко</i>	62
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ БІОФІЗИКИ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРЯ, ФАРМАЦЕВТА <i>М.В.Шаплавський</i>	63
НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ СТУДЕНТАМ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ <i>Н.М.Шумко, Ю.М.Вєпрюк</i>	64

ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ <i>М.М.Кокалко, В.М.Коновчук, С.О.Акентьєв, А.І.Ковтун, А.В.Андрущак</i>	85
ЗНАЧИМІСТЬ СКЛАДОВИХ ПІДГОТОВЧОГО ПРОЦЕСУ ДО ЛІЦЕНЗОВАНОГО ІНТЕГРОВАНОГО ІСПИТУ «КРОК-3» В ІНТЕРНАТУРІ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ „ПЕДІАТРІЯ” <i>О.К.Колоскова, В.С.Хільчевська, Л.В.Микалюк</i>	86
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНО-ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СЛУХАЧІВ НА ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНИХ ЦИКЛАХ НАВЧАННЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «АКУШЕРСТВО І ГІНЕКОЛОГІЯ» <i>С.Є.Косілова</i>	87
ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НЕВРОЛОГІВ <i>І.І.Кричун, В.М.Пашковський, І.І.Кривецька</i>	88
ВИКЛАДАННЯ ЦИКЛУ “МЕДИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ” У ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ <i>О.С.Полянська</i>	89
МІСЦЕ І РОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ» В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-НЕВРОЛОГІВ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ <i>О.С.Полянська, Т.М.Амеліна, В.К.Тащук, Н.А.Турубарова-Леунова</i>	90
ДЕЯКІ МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ В ІНТЕРНАТУРІ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПЕДІАТРІЯ» <i>Т.В.Сорокман, С.В.Сокольник, М.Г.Гінгуляк</i>	91
СИСТЕМНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ТЕМИ “ЗДОРОВ’Я НАСЕЛЕННЯ” НА ЦИКЛАХ УДОСКОНАЛЕННЯ ЛІКАРІВ З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ’Я <i>В.Л.Таралло, І.Д.Шкробанець, М.З.Вацик</i>	91
УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ФТИЗИАТРІЇ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ОСВІТИ ЗГІДНО ГАЛУЗЕВОЇ ПРОГРАМИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ <i>Л.Д.Тодоріко</i>	92
ВИКЛАДАННЯ ТОКСИКОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАОЧНОЇ ОСВІТИ ФАРМАЦЕВТІВ <i>К.М. Хлус, К.Г. Тащук</i>	93
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ІЗ БІОЛОГІЧНОЇ	
ПІДГОТОВКА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ДО МЕДИЧНОГО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ «КРОК 3. ЗАГАЛЬНА ЛІКАРСЬКА ПІДГОТОВКА» НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ, КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ХВОРОБ <i>О.С.Хухліна, В.С.Гайдичук, О.В.Андрусак, О.С.Воєвідка</i>	94
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ, КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ХВОРОБ <i>О.С.Хухліна, В.С.Гайдичук, О.С.Воєвідка</i>	95
ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ САМООСВІТИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ <i>Л.М. Юр’єва</i>	95

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ ТА ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ <i>Ю.Т.Ахтемійчук, Є.В.Гораш, Д.В.Проняєв</i>	97
АНАЛІЗ ДИНАМІКИ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕДІАТРИЧНОГО СУБТЕСТУ ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІНТЕГРОВАНОГО ІСПИТУ „Крок 2” ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ АНГЛОМОВНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ <i>Н.К.Богущька, Є.П.Ортеменка, С.І.Сажин, У.І.Марусик, М.Н.Гарас</i>	97
ВИКЛАДАННЯ ФТИЗИАТРІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ В КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ <i>А.В.Бойко</i>	99
ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ «MOODLE» ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ГІСТОЛОГІЯ, ЦИТОЛОГІЯ ТА ЕМБРІОЛОГІЯ» ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ <i>Т.М.Бойчук, А.А.Ходоровська, Т.О.Семенюк</i>	99
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ У СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ (НА ОСНОВІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ) <i>Л.Я.Вилка, А.І.Гелецька</i>	100
ДИСТАНЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЯК ШЛЯХ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ВИКЛАДАННЯ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ <i>Т.П.Височанська, О.І.Денисенко</i>	102
ПЕРЕВАГИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ЗМІШАНИХ ГРУПАХ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ З АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ ВИКЛАДАННЯ <i>Н.І.Войткевич</i>	102
ОСОБЛИВОСТІ ПРОХОДЖЕННЯ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ 4-ГО КУРСУ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ЯКОСТІ ПОМІЧНИКА ЛІКАРЯ <i>Л.О.Волошина, О.Ю.Оліник</i>	104
ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ НА СЕРВЕРІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ДО ЗАНЯТЬ З БІОРГАНІЧНОЇ І БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ <i>І.В.Геруш, М.В.Дікал</i>	104
ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «СЕСТРИНСЬКА СПРАВА» (ОКР-БАКАЛАВР) З ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНЕ МЕДСЕСТРИНСТВО В ХІРУРГІЇ» <i>С.Ю.Каратєєва, О.Й.Хомко</i>	105
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «БІОСТАТИСТИКА» ВІТЧИЗНЯНИМ ТА ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ <i>В.Е.Кардаш, Е.Ц.Ясинська, І.С.Білик</i>	106
ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ УСПІШНОСТІ З ПЕДІАТРИЧНИХ ДИСЦИПЛІН ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ З АНГЛОМОВНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ <i>У.І.Марусик, О.В.Бєлашова</i>	107

МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР ЯК СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА ВИЩОГО МЕДИЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ <i>О.Ю.Поліщук, О.М.Пендерецька, А.С.Борисюк, О.С.Юрценюк, В.А.Осипенко</i>	149
ЛІНГВОДИДАКТИЧНЕ ТЕСТУВАННЯ У СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ «MOODLE» СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВНЗ <i>А.М.Семисюк, Г.М.Лана</i>	150
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ФТІЗИАТРІЇ З ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ <i>В.О.Степаненко, Л.Д.Тодоріко, В.П.Шаповалов</i>	151
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ СЕРВЕРУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ З ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДІАТРІЯ. ДИТЯЧІ ІНФЕКЦІЇ» <i>С.І.Тарнавська</i>	152
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТІВ <i>В.К.Ташук, Н.А.Турубарова-Леунова, Т.М.Амеліна, П.Р.Іванчук</i>	153
РОЛЬ РЕФЛЕКСИВНИХ КОМПОНЕНТІВ В ПРОФЕСІЙНІЙ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ <i>М.П.Тимофієва</i>	154
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ 4-ГО КУРСУ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ <i>Л.Д.Тодоріко, А.В.Бойко, І.В.Єременчук, В.О.Степаненко</i>	155
ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ОСВІТИ У ПРАКТИЦІ ВИКЛАДАННЯ ФІЗІОЛОГІЇ <i>Г.І.Ходоровський, О.В.Ясінська, В.В.Гордієнко</i>	155
ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ «ПУЛЬМОНОЛОГІЯ» КАФЕДРОЮ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ, КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ХВОРОБ <i>О.С.Хухліна, О.С.Восвідка, Л.В.Каньовська, В.С.Гайдичук</i>	156
ЗАОХОЧЕННЯ ТА ПОКРАЩЕННЯ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ В КОРИСТУВАННІ СЕРЕДОВИЩЕМ «MOODLE» <i>Ю.В.Цисар, О.А.Андрієць</i>	157
ПОШУКИ НОВИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ОПАНУВАННІ „УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ” <i>Л.Б.Шутак</i>	158
ВПРОВАДЖЕННЯ РІЗНИХ МЕТОДІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З ПРЕДМЕТУ "ОСНОВИ БІОЕТИКИ ТА БІОБЕЗПЕКИ" <i>Т.С.Щудрова, Т.Г.Кончук, С.П.Пасєвич</i>	159
ПЕРЕВАГИ НАВЧАННЯ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ З ВПРОВАДЖЕННЯМ ІНТЕРАКТИВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ <i>Н.Д.Яковичук, Д.В.Ротар, А.О.Міхєєв, В.Б.Дриндак</i>	161
ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОГО ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ ЯК СКЛАДОВОЇ ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ <i>С.М.Ясніковська</i>	162

БОЛОНСЬКА РЕФОРМА ТА ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

О.В. Ткачук, С.С. Ткачук, В.Ф. Мислицький, О.М. Лєньков,
О.В. Кузнєцова, С.І. Анохіна

Кафедра фізіології ім. Я.Д.Кіришенблата

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Входження України у світову співдружність та перехід на нові стандарти у всіх сферах життєдіяльності не залишили осторонь і систему освіти. Підвищення конкурентоспроможності української освіти в цілому та медичної зокрема, є неможливим без впровадження нових педагогічних технологій, у зв'язку з чим і був здійснений перехід на кредитно-модульну систему організації навчального процесу у вищих навчальних закладах.

Медична освіта має низку суттєвих специфічних відмінностей, тому в процесі становлення нової системи викладання та оцінки знань студентів потрібно було подолати певні труднощі. Необхідність практично орієнтованого викладання вже з перших курсів вимагає досить багато часу приділяти відпрацюванню практичних навичок та умінь, що до певної міри входить у конфлікт із триступеневою системою контролю знань упродовж кожного заняття, яке також потребує значних затрат часу. По-друге, необхідність формування гнучкого лікарського мислення, що дає можливість швидко реагувати на невідкладні ситуації в медицині і є обов'язковою складовою успішної професійної діяльності, потребує впровадження пластичної, гармонійної взаємодії теоретичних, прикладних та практичних аспектів навчання, встановлення для цього необхідних міждисциплінарних зв'язків. Таке навчання сприяє розвитку вміння застосовувати загальні знання до конкретної життєвої ситуації, таким чином, у майбутнього медика формується відповідальність за прийняте рішення, виховання активної життєвої позиції.

Важливим аспектом є й те, що неадекватно до потреб суспільства і ринку праці вирішується доля випускників, що впливає на мотивацію до навчання.

Але найголовнішою проблемою сьогодні, на наш погляд, є те, що незважаючи на впровадження нової системи освіти, нашим спеціалістам розраховувати на перспективу за кордоном не доводиться. Адже для того, щоб документи про освіту знайшли визнання в тій чи іншій країні, необхідна наявність відповідних угод на державному рівні. На сьогодні ж Україна має такі домовленості лише з деякими країнами СНД та обмеженою кількістю інших країн дальнього зарубіжжя. Для працевлаштування і визнання українських дипломів у цих країнах не вимагається жодних інших підтверджень, не потрібно складати додаткові іспити на профпридатність, достатньо лише надати документ про кваліфікацію спеціаліста. Але для того, щоб визнати наш диплом і зробити кар'єру в Європі чи інших країнах світу, необхідно пройти процес нострифікації, який є неідентичним у різних країнах і підготуватися до нього заздалегідь неможливо. Процес цей довготривалий і, на жаль, не завжди закінчується позитивним результатом. Саме тому головна мета входження в Болонську освітню систему – усунення можливих перешкод для міграції молодих спеціалістів і підвищення конкурентоспроможності наших випускників – залишається поки що малодосяжною.

ВАЖЛИВІСТЬ ЯКІСНОГО МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ОКРЕМИХ ДИСЦИПЛІН В УМОВАХ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ

Л.Д. Тодоріко¹, А.Д. Тодоріко²

*1-Кафедра фтизіатрії та пульмонології, 2-Кафедра психології та соціології
Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці*

Сьогодні в Україні формується нова освітня концепція, в основу якої покладено мету переорієнтувати вищу школу на потреби суспільства, що змінилися. Інтеграція України в Європейський Союз неможлива без реформування та адаптації до світових стандартів вищої медичної освіти. Впровадження в систему медичної освіти основних

ідей, сформульованих Болонською декларацією, передбачає підвищення якості освіти, конкурентноспроможності та мобільності випускників.

Для ефективної організації роботи студентів, і зокрема англійськомовних, на засадах кредитно-модульної організації навчального процесу важливо мати якісне методичне забезпечення підручниками, навчально-методичними посібниками, методичними вказівками, мультимедійними презентаціями, відеофільмами. Не менш важливим і вкрай необхідним, особливо для іноземних студентів, є якісне наповнення методичними матеріалами створеної в університеті системи дистанційного навчання Moodle, за допомогою якої студенти самостійно можуть ефективно підготуватися до практичного чи семінарського заняття.

Контроль знань студентів можливий у двох варіантах. На заняттях письмово студенти відповідають на блок запитань: відповіді на тести множинного вибору, теоретичне питання за темою, розв'язування ситуаційної задачі тощо. Запроваджена система дистанційного навчання та контролю знань Moodle має надавати студенту змогу не тільки підготуватися до заняття, а й напередодні самостійно пройти оціночний тестовий контроль за темою.

Результати складання іспитів, загалом, засвідчують загальну тенденцію щодо скорочення кількості студентів, які не складають модульний контроль. Однак, кращі результати спостерігаються у студентів бюджетної форми навчання порівняно з тими, які навчаються за рахунок коштів фізичних і юридичних осіб. На старших курсах у студентів обох форм навчання зростає середній бал та вирівнюється успішність.

Однією із перспектив удосконалення навчального процесу за кредитно-модульною системою має стати налагодження тісної співпраці між вищими навчальними закладами, учасниками цього процесу, та розробка рекомендацій з підвищення якості навчання з впровадженням в систему медичної освіти інноваційних навчально-методичних програм.

ЩОДО ПИТАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ 6 КУРСУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ “ЛІКУВАЛЬНА СПРАВА” ДО СКЛАДАННЯ МЛІ “КРОК-2 ЗАГАЛЬНА ЛІКАРСЬКА ПІДГОТОВКА.”

О.І. Федів, В.О. Калугін, Л.Д. Кушнір, Н.М. Паліброда, О.І. Гараздюк

Кафедра внутрішньої медицини

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Забезпечення якості підготовки студентів до проведення ліцензійного інтегрованого іспиту “Крок-2”, як етапу державної атестації випускників в контексті Болонської декларації, здійснюється завдяки щоденному тренінгу та детальному аналізу результатів тестових завдань для складання ліцензійного іспиту попередніх років. Крім того виділені блоки тестових завдань по розділах: пульмонологія, кардіоревматологія, гастроентерологія, професійні хвороби, гематологія, ендокринологія, невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб. На кафедрі присутній повний блок тестів центру тестування, як в електронному так і в роздрукованому виді.

Виявлення рівня підготовки студентів з предмету внутрішньої медицини під час здійснення незалежного внутрішнього тестування на ректорських контрольних завданнях дозволяє виявити індивідуальний рівень знань студентів, “групи ризику”.

На практичних заняттях систематично вирішуються тестові завдання з банку ліцензійних іспитів відповідно до теми заняття (20-30 тестових завдань). Особлива увага зосереджується на помилках, які допускаються студентами при вирішенні тестових завдань, в тому числі за результатами ректорських контрольних робіт.

На кафедрі використовуються тренувально-контролюючі програми для підготовки студентів до ліцензійного іспиту “Крок-2 Загальна лікарська підготовка”, які розміщені на сайті університету в системі “Moodle”. В домашніх умовах студенти забезпечені можливістю проводити тренінг за цією програмою.

Питання тестових завдань ліцензійного іспиту “Крок-2” включені в підсумковий модульний контроль: Модуль 3. “Сучасна практика внутрішньої медицини” (100 тестових